

'Dharma in the USA'

L'Elèctrica Dharma tornen, per segon cop, a terres nord-americanes. Sis concerts en cinc escenaris, inclosa la Knitting Factory de Manhattan. Aquesta vegada porten la maleta plena dels discos i les samarretes que els van demanar a l'abril del 91.

Tres mesos després de publicar el catorzè treball discogràfic, *Que no es perdi aquest so*, i a dos anys de la seva primera ronda de concerts pels EUA, Josep, Joan, Maria, Lluís –germans Fortuny– i Carles Vidal corren, des del dia 7 de juliol, per terres nord-americanes. Fins al dia 27, que tornaran a casa, hauran fet sis concerts: Utica, Albany, Rochester, Manhattan (Knitting Factory) i Oswego –dues actuacions–. Abans que se n'assinin, EL TEMPS va parlar amb en Joan i en Carles.

EL TEMPS: *¿És diferent un concert de la Dharma als EUA?*

JOAN: El plantejament musical varia una miqueta: fem servir menys la veu; crec que tenim un so prou peculiar perquè, a la gent, pugui agrada-li com a música sola.

CARLES: Això no treu que no toquem cançons com *Inanainene*, que no saps si la gent entén res, però que hi participava.

JOAN: A banda, el que t'agrada molt d'allà és que el públic és verge.

EL TEMPS: *¿Hi afegiu peces per tal que es facin una idea més àmplia de la Dharma?*

CARLES: Home, l'altra vegada sí; vam recuperar peces que feia temps que no tocàvem i que ara tornem a tocar aquí. Vam buscar allò que sonés més Dharma, més mediterrani. També podem fer, com que són palaus d'esports –l'altre any eren teatres–, concerts amb parts més intimistes, si convé. Vull dir que la gent allà també escolta molt i això et permet de fer més cançons per a escoltar.

"Alguna gent sortia cantant *Inanainene*..."

CARME PUERTOLAS

JOAN: Crec que el que agrada de nosaltres a Amèrica és, precisament, que portem una cosa diferent, una cosa que ells no tenen. i això és el que els agrada de descobrir; coses que enriqueixin la seva capacitat musical i que obrin noves vies que no siguin estrictament el jazz i el rock.

EL TEMPS: *¿Podeu explicar la diferència d'escenari?*

CARLES: Bé, els escenaris anteriors eren un circuit de teatres; allà no en tenen, com aquí, a cada poble, sinó a les universitats: instal·lacions molt bones, amb cabuda per a

tres-centes o cinc-centes persones; ara estem obligats a fer un plantejament diferent, perquè a molts llocs són festivals d'estiu i la cabuda pot anar de mil persones a sis mil. Potser serà menys intimista que l'altre any.

EL TEMPS: *¿Què va dur la Dharma als EUA fa dos anys?*

JOAN: Érem a París i va venir una paia americana que organitza concerts en circuits universitaris a qui havíem agradat molt. Ella va ser la més ràpida, la que va venir amb el contracte i ens va dir

que havia anat a buscar música diferent; com diuen ells, *world music*. ¿Voleu venir per l'abril? I als EUA en van sorgir d'altres, com Bèlgica, per exemple, on ens volen portar al 94.

EL TEMPS: *¿Què va dir la crítica als EUA?*

—CARLES: La del *Billboard Magazine*, la revista més important de música, era tot lloances. Deia que era una música molt personal, amb molta identitat mediterrània, molt fresca... i que esperaven que hi tornéssim.

JOAN: I qui va dir-ho era un crític, Carlos Agudeno, a qui havíem agradat tant que fins i tot ens va muntar una actuació a Manhattan, perquè ens poguéss veure altra gent. I allà vam fer els contactes per al concert de la Knitting Factory i altres per al 94.

EL TEMPS: *La gent, ¿respon tan festiva com aquí?*

CARLES: Home, n'hi va haver que ens van deixar sorpresos; fins se'ns van enfilejar a l'escenari i sortien cantant *Inanainene*.

EL TEMPS: *¿I la venda de discos?*

—CARLES: Aquell any vam fer la badada de no portar-ne i ens en van demanar a tot arreu; aquest cop, hem demanat permisos per a vendre discos i samarretes...

EL TEMPS: *La Dharma ha conegut un personatge als EUA, a qui agraden molt, que els farà de manager.*

TOTS DOS: Això és important perquè et busca coses sense haver d'esperar que et vegi algú i li agradis i et vulgui contractar".

Joan Marí